
Projev francouzského velvyslance v České republice pana Pierra Lévyho

Projev francouzského velvyslance v České republice pana Pierra Lévyho

Předání insignie Důstojníka řádu Akademických palem
Bukvojský palác, 23. června 2011 – 17 hodin.

Vážený pane prorektore, vážený pane Štechu,

Vážený páni děkani,

Vážený páni profesoři,

Vážená paní ředitelko CEFRESu,

Vážené dámy a vážení pánové,

je mi opravdu velkým potěšením, že Vás dnes večer mohu přivítat zde v Bukvojském paláci společně s Vaší rodinou, Vašimi kolegy z akademického světa a Vašimi přáteli a předat Vám jménem své země Insignie důstojníka Řádu Akademických palem, jež se Vám francouzští představitelé rozhodli udělit.

Přítomnost celé řady Vašich českých kolegů a četné omluvy Vašich francouzských kolegů, kteří se v tomto na akademické půdě značně nabitém období nemohli dostavit, jsou hmatatelným důkazem toho, že rozhodnutí udělit tento Řád právě Vám bylo naprosto správné. Považujte, prosím, toto ocenění za uznání veškeré práce, kterou jste ve svém oboru, jímž je vysoké školství a konkrétně pedagogika, vykonal a která významně přispěla k posílení česko-francouzských vztahů.

1) V České republice působím coby velvyslanec již 18 měsíců a vlastně denně si uvědomuji, do jaké míry jsou vřelé vztahy mezi našimi zeměmi spoluvytvářeny různými univerzitními spolupráci, jaký význam mají veškeré akademické a vědecké vazby, které propojují oblasti vzdělávání a výzkumu obou našich zemí.

Vy, jakožto bývalý student české sekce v Dijonu, který jste složil maturitní zkoušku ve Francii v roce 1973, tedy v době nejtvrdší normalizace, zajistě velice dobře víte, že jak historie a její vrtkavost, tak i její značně rozdílný výklad a vnímání našimi národy, mnohdy přispěly i k určitému vzdálení se obou našich zemí.

Již po dvě desetiletí společně obnovujeme a vytváříme vhodné podmínky a odpovídající zázemí pro vysokoškolskou a vědeckou činnost. A k tomu jste právě vy, pane prorektore, významnou měrou přispěl a dnešním slavnostním udělením řádu bychom chtěli tento váš příspěvek ocenit.

2) Poté, co jste v roce 1984 završil doktorandské studium, jste postupně prošel všemi úrovněmi univerzitní hierarchie Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, a od roku 1993 působíte jako vedoucí katedry pedagogické a školní psychologie. K této náročné akademické činnosti jste navíc přijal i funkci prorektora Univerzity Karlovy pro rozvoj, kterou zastáváte již po mnoho let.

Mohu z toho tedy vyvozovat, že pro působení na tak strategickém postu je zapotřebí být jednak expertem na pedagogiku, abyste mohl přesvědčit kolegy z akademického prostředí o nutnosti postupovat dál a přesvědčovat České ministerstvo o potřebě přidělení více prostředků, a zároveň být i specialistou v oblasti psychologie, který je schopen analyzovat reakce, vyhnout se pastem a budovat strategie, které by co nejméně dráždily vaše kolegy?

3) V oslnivém výčtu Vašich vědeckých publikací jsem zaznamenal, že celá řada vašich písemných příspěvků je ve francouzštině a byla publikována ve francouzských či frankofonních časopisech. Je obzvláště důležité, že se v této oblasti, která je od doby Célestina Freineta a následného rozmachu nové pedagogiky pod silným vlivem francouzských odborníků, angažují i evropští a tedy i čeští vědci, a že tak obohacují neustále aktuální debaty o získávání nových znalostí ve školním a univerzitním prostředí, které se v současné době tak neuvěřitelně rychle mění.

4) Víím, že jste se v posledních letech zabýval především rolí školy jakožto nositele socializace, zvláště pak z kulturního, psychologického a sociálního hlediska. Veliký důraz kladete na spravedlnost a rovnost ve školním prostředí, které považujete za naprosto nezbytné podmínky k tomu, aby školní docházka smazala anebo alespoň významnou měrou omezila sociální a kulturní rozdíly mezi rodinami dětí. Také ve Francii je v současné době tato problematika značně aktuální. Jelikož se jedná o podobné otázky, které se přímo dotýkají jádra našich sociálních systémů, je nezbytné, aby právě v této oblasti došlo k posílení česko-francouzské spolupráce.

5) Velice aktivně se též podílíte na diskusích o reformách vysokého školství, především pak o otázce vztahu mezi kvalitou vzdělávání a autonomií vysokých škol. Také ve Francii, kde principy fungování vysokých škol a zvláště pak monopol státu na udělování titulů sahají až do doby založení první univerzity Napoleonem I. v roce 1808, se na toto téma vedou velice živé a vášnivé diskuse. Z tohoto důvodu jsou výměny poznatků a zkušeností z oblasti vývoje vysokoškolského prostředí mezi oběma našimi státy tak zásadní.

Evropa kompletně přetvořila své vzdělávací systémy a struktury vysokých škol, které někde přetrvávaly po dlouhá desetiletí. Ani Francie a Česká republika nezůstaly pozadu. Tím došlo k nesmírnému, dosud nevídanému otevření se světu, pomineme-li tedy to, co již zesnulý Bronislaw Geremek nazýval středověkým univerzitním touláním.

Především jsem při předávání francouzských atestací maturantům gymnázia Jana Nerudy připomněl, že na vysokých školách, kam směřuji, je již evropský vzdělávací kurs nezbytným pravidlem. Tyto změny však nesmí probíhat na úkor objektivních vzdělávacích podmínek či základních charakteristik pedagogického projektu. Víím, že si zcela legitimně kladete otázky stran rizik spjatých s instrumentalizací této samostatnosti vysokých škol, která by mohla vést buď k úplné či částečné ztrátě specifity dané vysoké školy.

6) Je třeba zmínit také Váš obrovský intelektuální zájem o problematiku role a vlivu vzdělávání na rozvoj mentálních funkcí dítěte. I zde jste se inspiroval francouzskými zkušenostmi z mateřských škol a na tuto tematiku byl, mimo jiné, částečně zaměřen i Váš výzkumný pobyt v Maison des Sciences de l 'Homme v Paříži. Současně se též podílíte na činnosti Lektorském výboru Francouzské asociace vyučujících a vědeckých výzkumníků v oblasti vzdělávání.

Vážený pane prorektore, je na čase předat Vám ocenění za veškeré francouzsko-české projekty spolupráce, kterým jste napomohl spatřit světlo světa a které měly povětšinou své pokračování a navždy se tak zapsaly do historie a za veškeré kontakty s vysokými školami v mé vlasti.

Vážený pane Stanislave Štěchu, z pověření francouzského Ministra školství a z titulu pravomocí, jež mi byly svěřeny, si Vás dovoluji jmenovat Důstojníkem Řádu Akademických palm.